

Čís. 6671.

Mimořádná opatření bytové péče (zákon ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n. a zákon ze dne 26. dubna 1923, čís. 87 sb. z. a n.).

Majitel domu nemůže se domáhati pořadem práva na obci vyklizení nájemníků, jichž nastěhování vymohla si obec exekucí, o niž zažádala z příkazu okresní politické správy. Byl-li nález okresní politické správy, na jehož základě bylo nastěhování provedeno, napotom nejvyšším správním soudem zrušen, může se majitel domu domáhati zřízení dřívějšího právního stavu jen na nastěhovaných nájemnících.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1927, R I 1198/26.)

Na základě nálezu okresní politické správy, jímž bylo žalobkyni uloženo, by pronajala místnosti ve svém domě, a nálezy téže správy, jímž byly do oněch místností přiděleni nájemníci, zažádala žalovaná obec k poukazu okresní politické správy o soudní exekuci nuceným nastěhováním přidělených nájemníků. Exekuce byla pravoplatně povolena a vykonána. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované obci odevzdání místností, v nichž byli nastěhováni přidělení nájemníci, ježto nález okresní politické správy, jímž bylo žalobkyni uloženo pronajati místnosti, byl rozhodnutím nejvyššího správního soudu zrušen. Soud první stolice žalobu proti obci odmítl pro nepřípustnost pořadu práva. Důvody: Ide o to, by právní účinky rozhodnutí nejvyššího správního soudu byly uskutečněny proti osobě právnické, obci, jež v předešlém správním řízení byla účastněna jako žadatelka o určení nájemníků, tedy jako strana. Obec, žádajíc o to, by žalobkyně byla donucena pronajati nepronajaté a neobydlené místnosti ve svém domě, nejednala v zájmu soukromém, nýbrž u výkonu svého veřejnoprávního poslání, starati se o ubytování obecnstva v době poválečné tísně bytové. Sama ze smlouvy nájemní, která mezi pronajímatelkou (žalobkyní) a přiděleným nájemníkem byla uzavřena, třeba nuceně, práv ani povinností nenabyla, mezi ní a žalobkyní soukromý poměr právní vůbec nikdy nevznikl a nelze tudíž uplatňovati proti ní nároku na vyklizení a odevzdání bytu, nárok to čistě soukromoprávní. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. Důvody: Z exekučních spisů jest patrnó, že žalovaná obec sama svým starostou navrhla, by jí proti žalobkyni byla povolena exekuce vyklizením a odevzdáním zabavených místností jejího bytu určeným nájemníkům, a že se výkonu této povolené exekuce svým zástupcem účastnila. Tím zakročila obec ve prospěch určitých osob, nabývajících práv ze soukromoprávního poměru nájemního a vynutila pro ně uprázdění místností. Tím však překročila hranice svého veřejnoprávního poslání určené všeobecným veřejným zájmem o ubytování občanů vůbec, a proto jeví se stranou, již stíhají soukromoprávní důsledky tohoto zakročení, za něž jest zodpovědna.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud uznal ohledně žalované obce (stěžovatelky) na rozdíl od soudu první stolice na přípustnost pořadu práva v této právní rozepři

s toho hlediska, že žalovaná obec dala na základě nálezu okresní politické správy o přidělení nájemníků do uprázdněných místností v domě žalobkyně provésti exekuci vyklizením a odevzdáním těchto obytných místností pro ony nájemníky a že tímto zakročením ve prospěch osob nabývajících práv ze soukromého poměru nájemního překročila hranice svého veřejnoprávního poslání a důsledkem toho ručí za soukromoprávní důsledky tohoto zakročení. Názor tento sdíleti nelze. Nález, jímž bylo žalobkyni uloženo pronajati domněle neobydlené místnosti ve svém domě a po právní moci tohoto nálezu vydaný další nález, jímž byly do těchto místností žalobkyni přiděleni nájemníci, vydán byl okresní politickou správou v N. na základě zákonů o bytové péči ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n. a zákona ze dne 24. dubna 1923, čís. 87 sb. z. a n. O exekuci žádala na základě tohoto nálezu, jenž dle §u 2 shora citovaného zákona ve znění zákona čís. 87/23 požívá vykonatelnosti soudní exekucí, žalovaná obec k poukazu okresní politické správy, ježto tamní soud odepřel na žádost okresní politické správy nález ten vykonati, s poučením, že se tak státi může jen pořadem náležitého exekučního návrhu, podaného účastníky nabývajícími z nálezu toho práv, za něž okresní soud označil obec neb ony nájemníky. I když obec o tuto exekuci zažádala sice vlastním jménem, avšak zřejmě ve prospěch nájemníků okresní politickou správou přidělených, jest zřejmo, že neučinila tak k vydobytí svého soukromoprávního nároku, nýbrž že tak učinila k poukazu okresní politické správy k obstarání tohoto úkonu veřejnoprávní bytové péče, jenž na ni byl přenesen. Rekursní soud uznává sám ve svém rozhodnutí, že se tak stalo u výkonu veřejnoprávního poslání obce, dospívá však k nesprávnému závěru, že tím na obec spadají soukromoprávní důsledky tohoto zakročení, o němž rekursní soud míní, že bylo překročením jejího veřejnoprávního oprávnění. Ani v tomto případě nemohla by býti obec přidržována k zodpovědnosti pořadem práva, ano se její zakročení stalo u výkonu veřejnoprávní činnosti na ni přenesené, pokud zákon proto neobsahuje zvláštního ustanovení. Ostatně bylo by podotknouti, že právní újma, o jejíž odčinění žalobkyně tímto sporem usiluje, nepovstala z toho, že žalovaná obec neoprávněně o exekuci nálezu žádala, neboť nález ten byl by jinak vykonán k návrhu přidělených nájemníků; právní újma vzešla tím, že nález okresní politické správy, jenž byl soudní exekucí vykonán, byl napotom zrušen nejvyšším správním soudem pro vady řízení, čímž i nový právní stav na základě něho onou exekucí zjednaný pozbyl zákonného podkladu. O napravení tohoto stavu a zřízení dřívějšího právního stavu mohou však býti postihováni jen oni nájemníci, jichž nájemní práva pozbyla zákonného podkladu, nikoli však stát, který jednal s okresní politickou správou, ani obec, která v přenesené na ni působnosti jednala jen jakožto veřejnoprávní svaz. (Č. sb. n. s. 271 a 4154.)

Čís. 6672.

Námítky proti doložce o vykonatelnosti na výkazech o nedoplatcích příspěvků nemocenské pojišťovny, jest podati u okresní politické sprá-